

Thơ ng Châu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Tr c năm 1975. Cha tôi là th y giáo, đ y t i m t tr ng ti u h c ở qu n Cái Răng thu c t nh Phong Dinh.

Chú Ba, em ru t c a cha tôi, là phi công lo i phi c quan sát L19, căn c không quân đóng t i phi tr ng Bình Th y, cách th xã C n Th kho ng 4 cây s .

Sáng ngày 30 tháng 4 năm 1975. Chú Ba lái xe jeep xu ng ch qu n Cái Răng g p cha m tôi t i nhà. Trông chú có v kh n tr ng, nhìn cha tôi, nói:

- “S m hay mu n gì C ng S n B c Vi t s nhu m đ Mi n Nam Vi t Nam. N u nh , Mi n Nam Vi t Nam l t vào tay quân C ng S n B c Vi t. Em s bay sang Thái Lan r i qua M t n n. Em s tìm cách liên l c v i gia đình sau. Anh ch Hai hãy an tâm!”

Th y tôi đang đ ng x r bên c nh cha, chú h i:

- “N u anh ch Hai đ ng ý! Em s đ a th ng B nh sang Hoa K . Em h a s lo cho nó ăn h c đ n thành tài. Anh ch nghĩ sao?”

Cha quay sang m tôi, h i:

- “Ý ki n c a chú Ba cũng t t đó! Còn ý c a bà th nào?”

Thò ng Cháu Nò i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy&n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Nhò ng, mò tôi có vò e ngò i, nói:

- “Tôi đò ng ý vò i ông và chú Ba. Nhò ng mà,” mò tôi ngò p ngò ng, nói. “Thò ng Bò nh chò a đò y 11 tuò i. Tôi chò sò , nó sò là gánh nò ng cho chú Ba thôi!”

Chú Ba nói:

- “Anh chò bò ng lòng là đò c rò i! Nhò ng, vì c nò y còn phò i tùy cháu nò a!” rò i chú Ba quay sang, hò i tôi: “Sao, cháu có muò n đi máy bay theo chú sang Mò hò c hành không nào?”

Tôi nghe nói đi máy bay là khoái chí tò rò i, gò t đò u chò u liò n; vì lúc đó, tôi đâu có biò t nò c Mò cách xa đò t nò c tôi gò n nò a vòng trái đò t. Trong lúc mò lo thu xò p đò đò t cò a tôi cho vào cái túi xách. Tôi thò y cha bò o chú đò ng trò c bàn thò tò tiên, thò p mò t nén nhang cò m lên lò hò ng, rò i trò nh trò ng nói vò i chú tôi:

- “Anh chò Hai bò ng lòng gò i thò ng Bò nh cho chú. Nhò ng, chú phò i hò a vò i tò tiên nhà hò Huò nh mò t chuyò n.”

Chú Ba hò i:

- “Thò a anh Hai, hò a chuyò n gì mò i đò c chò ?”

Cha tôi nói:

- “Chú phò i phò i nhò c nhò thò ng Bò nh rò ng, khi nó trò ng thành phò i ghi tâm, khò c cò t đò u nò y: “Hò p thò mò t nò n giáo đò c và khoa hò c kò thuò t cò a Hoa Ky,ò không phò i đò trò thành

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

---

ng i M mà ph i bi t áp đ ng s h c đó đ thắng hoa n n Văn hóa – Giáo đ c truy n th ng c a dân t c Vi t Nam, s n sàng đ n thân giúp Qu c Gia - Dân T c mình sau n y,” cha tôi nói ti p. “Chú hãy nh r ng, không có m t ch đ chính tr nào t n t i vĩnh vi n, ch có T Qu c và Dân T c Vi t Nam là tr ng t n mà thôi! Gia đình anh Hai đ t h t k v ng n i chú Ba đó!”

Chú Ba tr i i m t cách đ t khoát:

- “Tr c bàn th t tiên nhà h Hu nh! Em h a s làm tròn trách nhi m đ i v i gia t c và anh ch .”

Th r i vài gi sau đó. Sau khi nghe T ng th ng D ng văn Minh tuyên b đ u hàng vô đ i u ki n tr c l c l ng vũ trang C ng S n B c Vi t. Chú Ba cùng m t ng i b n đ a tôi lên chi c phi c L19, c t cánh r i phi đ o vào lúc 11 gi tr a, t phi tr ng Bình Th y bay th ng sang Thái Lan. Phi tr ng Utapao là tr m đ ng đ u tiên trên b c đ ng l u vong, tr c khi đ c đ a sang Hoa K đ nh c ...

M i tám năm sau, vào mùa xuân năm Quý D u 1993. Trong lúc tôi đang ph c v trong H i Quân Hoa K v i c p b c Đ i úy trong ngành Quân Y. Vâng l nh cha m qê nhà và chú, tôi thành hôn v i cô Lê Tú Quyên, con gái đ u lòng c a b n chú Ba. M t năm sau đó, chúng tôi đã có m t đ a con trai đ u lòng thì má tôi cũng qua đ i.

Mùa Đông năm 2005. Cháu Hu nh Qu t C ng v a tròn 11 tu i. Và cũng cu i năm đó, tôi r i quân ngũ. Trong th i gian ngh x h i, tôi đ đ nh đ a th ng cháu n i đích tôn c a cha tôi v Vi t Nam cho ông n i th y m t, ít nh t cũng m t l n. Tôi nghĩ cha tôi cũng già y u l m r i, không bi t cha đi sum h p v i m lúc nào.

V a hay tin tôi quy t đ nh đ a con v Vi t Nam, ăn T t Nguyên Đán Bính Tu t 2006 v i gia đình bên n i. Nh c m u tôi t Cali g i sang Maryland ch t v n:

- “Con đ a th ng C ng v Vi t Nam thăm ông n i c a nó! T i sao con không đ n v con cùng đi ch ?”

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Tôi tr i:

- “Th a má, v con cũng mu n đi m! Nh ng, Quyên v Vi t Nam vào lúc này ch a thu n ti n
thôi, má à!”

Bà nói:

- “Sao k v y cà? Đâu, b o v con nói chuy n v i má coi nà!”

- “Đ đ c, má ch chút nghe!”

Tôi trao đi n tho i cho v tôi đang đ ng bên c nh. Quyên lên ti ng:

- “Alô! Con đây! Má đó h ?”

- “ , má đây! Sao, con không đi Vi t Nam cùng v i cha con th ng B nh đ thăm cha ch ng con
m t l n cho bi t, đ nó đi m t mình nguy hi m l m!”

- “Con m i nh n đ c m t cái “Job” m i r t th m, làm vi c trong c quan chánh ph ch a đ y
hai tháng, làm sao con r i nhi m s đ c ch ?” V tôi làm ra v ngâ th , ti p. “Nh đi v i con
hay m t mình cũng v y thôi! Có gì nguy hi m đâu h , má?”

Bà lo ng, nói:

- “T i con không mu n bi t thôi! Có m y kh a lão Cali, tu i g n đ t xa tr i mà cũng sanh t t,
b v b con, ch y theo đào nh i Vi t Nam, tu i đáng con đáng cháu c a mình đó, con gái à!”

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Nàng tr n an bà:

- “Má an tâm đi! Ch ng con không ph i h ng ng i nh v y đâu; v i, con đã s p đ t k ho ch h t r i. V a đ n phi tr ng Tân S n Nh t, c u Năm s đích thân h t ng hai cha con nh v nhà ngay l p t c. Sáng hôm sau, c u s đ n đ hai cha con nh v Cái V n, giao cho cha ch ng con ngay. Má đ ng có lo gì h t. OK?”

Bà có v an tâm, nói:

- “Con nói v y, má cũng an lòng! Hôn th ng cháu ngo i c ng c a má m t cái. Bye, bye các con và th ng C ng nghe!”

Ch còn m t ngày n a là sáng mai b c lên máy bay. Bà xã tôi đ n dò đ th th p c m, nào là: “V Sài Gòn tuy t đ i không ăn óc kh s ng, b c p, k tôm, cá s u, r n r t...nghe ch a?”, “C m vào các quán bia ôm, ng ôm; tóm l i, đ ch v nào có gái ôm đ ph c v là c m tri t đ !”, “Cho con đi ng đúng gi !”, “Đ ng cho nó t m sông!”, “Nh c cha ph i u ng thu c m i ngày đó ghen!”... làm tôi cũng b c mình, phát cáu. Tôi tr i:

- “Đã b o nh r i mà! Nh c đi nh c l i mãi hoài v y má nó!”

C đêm tôi tr n tr c, th p tha, th p th m. Quá n a đêm v sáng, v a m i thiu th u ng là cái đ ng h báo th c reo lên inh i. Tôi b t đên ng i đ y, ngáp dài. M i đó, mà đã 4 gi sáng r i. V y là m t toi m t đêm, r i tôi t an i: “Thôi, sáng mai lên máy bay ng ti p!”

Đúng 5 gi sáng ngày th t 25/1/ 2006. Đ n h n, th ng b n thân lái xe đ n nhà, đ a hai cha con tôi ra phi tr ng qu c t Dulles Virginia. Tôi đáp máy bay h ng All Nippon Airways. Máy bay c t cánh r i phi đ o lúc 10 gi sáng đi Tokyo. Và t đó bay đi Tân Gia Ba đ đ i máy bay v Sài Gòn. Chuy n máy bay mang s 742 c a h ng hàng không VietNam Airlines c t cánh t phi tr ng Tân Gia Ba đ a chúng tôi vào không ph n Vi t Nam vào lúc 11 sáng 27/1/2006 gi VN. Sau khi hoàn t t th t c nh p c nh, tôi đ n th ng con ra ngoài sân phi tr ng Tân S n

Thơ ng Cháu N ở Đích Tôn

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Nh t. Gia đình c u m Năm c a bà xã tôi đang s t ru t ch tôi bên c nh chi c xe van. Tôi nh n đi n c u Năm d dàng nh t m nh mang theo. C u b o bác tài lái xe đ a chúng tôi đi m t vòng thành ph Sài Gòn đ xem ch T t. Ng i trên xe, tôi b m máy lia l a. Nhìn dòng xe g n máy đ lo i phân kh i phun khói mù m t, bóp kèn inh i làm tôi choáng ng p. Sau đó, tôi m i t t c m i ng i dùng c m tr a t i nhà hàng Đ ng Khánh, r i đ a tôi v nhà c u Tân Đ nh ng qua đêm, m c dù trái gi gi c, nh ng hai cha con tôi v n ng say nh ch t vì đi đ ng xa m i m t.

Vào kho ng 8 gi sáng ngày 28/1/2006. C u Năm đánh th c chúng tôi d y đ chu n b lên đ ng v quê cho k p đón giao th a v i gia đình. Aên đ m tâm qua loa v a xong, chi c xe van do c u m n cũng v a đ ng tr c c a. Tôi l y m y cái bao “lì xì” màu đ c a Quyên đã chu n b s n đ bi u m y em, con c a c u m Năm, và c bác tài x đ l y l c đ u năm.

Lúc xe leo đ c c u c u M Thu n, bác tài h i tôi:

- “Ồ bên My, ỗ có cây c u nào vĩ đ i b ng cây c u M Thu n n y không h c u?”

Tôi ch c i không tr l i. C u Năm nói:

- “Nh ng, cũng nh cây c u n y mà cu c hành trình v Mi n Tây đã rút ng n đ c ít nh t cũng đ c vài ba ti ng đ ng h .”

Th t v y, kho ng 11 gi tr a. Chi c xe van đã đ a chúng tôi vào th xã Vĩnh Long, r i theo qu c l 1A đ đi v Cái V n là quê n i c a tôi. Khi xe ch y qua th tr n Ba Càng, r i đ n c u R ch Mút và khi v a v t qua c u Cái V n L n thì c u Năm b o tài x ng ng l i i d y quán cóc bên đ ng.

Cha tôi và m t ng i chú h đang nóng ru t ng i trong quán ch . R i quê h ng g n 31 năm, đây là l n đ u tiên tôi g p l i cha. Tôi r t ng c nhiên, tu i đ i c a cha ngoài th t tu n, nh ng trông ng i v n còn khá kh e m nh, đôi m t v n còn tinh anh. Hai cha con ôm nhau mà n c m t ch y ràn r a.

Thị نگ Châu Núi Đích Tôn

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H&

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Thị نگ C&&ng nhìn ông núi, núi نگ ngạc nhiên tôi:

- "Who is he, daddy?"

Tôi trả lời:

- "He is your grandpa!"

Thị نگ C&&ng chìa tay ra bắt tay ông núi, theo lời xã giao ph&&ng Tây:

- "Hello, Grandpa! How are you doing!"

Cha tôi nhìn thị نگ cháu đích tôn trên trời, nét th&#t v&ng hiện rõ trên gương mặt già c&i c&a ng&&i. Cha tôi nói, giọng bắt đầu ra mắt:

- "B& thị نگ con mẹ không biết kêu ông núi bằng tiếng Việt sao hả, B&nh?"

Tôi mỉm cười, nói:

- "Con là công dân Mỹ, phải làm nghĩa vụ đi lính đi t&&c đã cứu mang ng&&i t&ng n&ng Việt Nam, còn vì con đi làm suốt ngày, đi lính mò m&i về nhà. Làm sao t&i con có thì giờ đi y nó nói tiếng Việt. Cha thông cảm cho t&i con đi!"

Sau khi biết sự thật khá ph&phàng. Cha tôi mắt thì n&c m& đi về thị نگ cháu núi đích tôn và ng&&ng nói:

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

- “Cha c m b ng k nh không có th ng cháu n i đích tôn n y đi! Làm ng i Vi t Nam mà không bi t nói ti ng m đ là ng i vong b n. L n lên, nó l y m t con v M , r i đ ra m t lô con lai M , th là m t g c luôn!”

C u Năm nói an i:

- “Thôi, đ ng bu n mà anh Giáo! Th ng cháu n i đích tôn c a anh nó sanh ì bên M , ăn đ M , h c tr ng M thì nó ph i nói ti ng M là đúng r i! Có trách là trách ng i l n kia, nh con m Năm bán cá ì ch C u Ông Lãnh, m i b n c ra đi theo di n ODP đ c năm, sáu năm gì đó, mà khi tr v n c đã quên h t ti ng Vi t, đi đâu cũng đ n con em theo tò tò đ làm “thông đ ch viên”. Th m i là đ h m ch !”

Cha nhìn tôi, h i:

- “Con v thăm Vi t Nam, đ nh ì ch i v i cha bao lâu?”

Tôi th a:

- “Đ , đúng m t tu n l ! Mừng 8 con tr lên Sài Gòn, mua s m m t ít quà t ng gia đình và bè b n. Mừng 10, con và th ng C ng lên máy bay tr qua M . Con còn ph i lo công ăn vi c làm. Sau khi vi c làm ì n đ nh, con h a năm sau s v thăm cha và s ì lâu h n.”

Cha h i v chú tôi:

- “Còn chú thím Ba m y đ o n y th nào? Sao, không cùng v Vi t Nam cho cha g p m t?”

Tôi nói:

- “V Vi t Nam đi b ng đ u g i, còn ph i n p ti n h i l cho t i công an H i quan ì phi tr ng.

Thơ ng Cháu Nãi Đích Tôn

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Chú Ba dốt khoát không trổ vớ Viết Nam đâu, cha ơi!”

Cha tôi hỏi:

- “Còn con thì sao? Có hỏi là cho tôi nó không?”

Tôi trả lời bằng số thốt:

- “Có chớ sao không, cha! Ai sao mình vớ y mà; vớ lài, con không muốn hỏi bắt chết, làm khó đỡ tháo tung hành lý, làc lài quà cáp của con đem vớ biếu cha và bà con mình.”

Cụ Năm nhìn đờng hỏi, rồi đứng bắt tay cha và tôi, chào tôi già:

- “Bây giờ tôi phải trả vớ Sài Gòn để còn kíp cúng giao thừa. Sáng mừng tám, khoét ng giò nấy, tôi sẽ có một tí đây để đón hai cháu về Sài Gòn.”

Chờ khi chiếc van nổ máy, quay trả vớ hàng Sài Gòn. Cha đứng tôi và thơng Cồng ng xuồng bở rờch Cái Vồn Lớn, một chiếc ghé tam bôn có gôn máy đuôi tôm đang còm sào dời chân cây củu dờa. Chờ mõi ngời xi xuồng ghé xong, ngời chú hỏi cho nổ máy, chiếc ghé tam bôn lờng lên, cọt mũi, chớ y ngời củ phía trong rờch Cái Vồn. Hai bên bở rờch vớ nhờng xóm nhà lá mớ c san sát bên nhau, nhà nào cũng đào mớ ng, lên lóp, lóp vớ n trờng cây ăn trái; thơnh thơng, mõi thớ y vài căn nhà ngói ba gian của các đờn chớ thớ xa xa. Thơng Cồng ng nổ m trong khoang ghé, gỏi đờu lên cái xách tay ngở vùi. Còn cha tôi ngời xỏp bở ng trờ c mũi ghé yên lờng, ánh mốt dằm chiếu nhìn dòng sông củn chớ y; thơnh thơng, ngời lài thớ dài... Tánh cha tôi bở o thớ, ngời thớ t vớ ng vì thơng cháu đích tôn vong bở n, không biớ t nói tí ng Viết. Còn tôi, len lén nhìn cha rồi nhờ đờn ngời mớ kính yêu đã quá vắng mà nớ c mốt bở ng trào ra.

Tờ khi rồi Viết Nam vào làa tuớ thớng Cồng ng cho mãi đờn bây giờ, tôi mõi có đờp ngời trên chiếc ghé tam bôn di chuyờn trên dòng sông. Con rờch Cái Vồn làm tôi nhờ quá khúc sông Củn Thớ, đờn chớ y qua củu Cái Răng đờn vòm sông Ba Láng. Hời đó, vào nhờng mùa trăng thớ

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

---

m ng, cha m tôi th ng d n tôi xu ng chi c ghe tam b n c a chú Khai - ng i lái đò d c - m n chú y chèo ghe d c theo sông C n Th đ ng m trắng. Cha m tôi r t tâm đ u ý h p, c hai ng i đ u có tâm h n ngh sĩ và r t yêu thích Truy n Ki u c a đ i thi hào Nguy n Du. B n thân tôi cũng đ c d y cho nh ng kinh s ng rút ra t Truy n Ki u. Cha th ng khuyên b o: “Làm ng i ph i gi sao cho cái “TÂM” c a mình luôn trong sáng, vì ch “TÂM” kia m i đích th c b ng ba ch “TÀI”đó con!” ho c “Có tài mà c y chi tài / Ch tài li n v i ch tai m t v n.” Trong lúc chi c ghe h i chòng chành, l t sóng theo nh p chân c a ng i lái đò d c, cha th ng ng i tr c mũi ghe th i sáo đ m ngâm Truy n Ki u cho cha tôi th ng th c...

Kho ng m t gi sau, chi c ghe tam b n đã vào đ a ph n xã Thu n An, qu n Bình Minh. Cha tôi nói: “Đ n nhà r i đó con! Đánh th c th ng C ng d y.”

Tôi nhìn lên trên b , th y các chú bác, cô dì, bà con hai bên n i ngo i trên m i ng i, đ ng d c theo con r ch Cái V n, tr c căn nhà h ng h a l p ngói đ , g m có ba gian đ đón cha con tôi. Nhìn cái thân xác đ s c a tôi: cao g n 1 mét 80, n ng trên 190 pounds. Ai cũng l c đ u, c i, nói đùa v i cha tôi:

-“Ch c th ng B nh qua M , u ng s a...voi, sao mà nó b con quá nè tr i!”.

M t bà cô nhìn th ng C ng, h i :

- “Cháu tên gì? M y tu i r i?”

Th ng C ng nghe h i, nó tr m t nhìn r i l c đ u, đáp:

- “I’ m very sorry! I don’t understand what you say!”

Cha tôi ngó th ng C ng, r i nhìn tôi nh th m trách, nói :

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

- “Thơ ng cháu n i đích tôn c a tôi m t g c r i ch . Tám i! Nó có nói đ c ti ng Vi t đâu mà h i nó làm gì cho m t ch ! Mà thôi, tôi m i t t c bà con vô nhà, dùng v i tôi m t b a ti c t t niên đ m b c, đ m ng gia đình cha con chúng tôi đoàn t trong đ p T t Bính Tu t.”

V a b c chân vào trong nhà, hai cha con tôi th p nén nhang th m trên bàn th t tiên và qu l y tr c di nh c a m . Trên cái bàn tròn kê gi a nhà, m i ng i trong nhà lo s p chén đĩa, m t cái l u m m kho và rau s ng đ lo i, m t cái n i c m còn đang b c khói nghi ngút. M m kho và rau là món ăn khoái kh u nh t c a tôi t thu c còn t m tru ng. Cha m i m i ng i ng i vào bàn. Hai cha con tôi ng i bên ph i và trái c a cha già. Thơ ng C ng ng i th y mùi m m kho là nó làm b nhă m t, l y tay b t mũi làm cha tôi gi n tái m t. B ng th y con ru i xanh t đầu bay vào đ u trên bàn, nó l t đ t nh y xu ng gh , ch y đ n ôm tôi c ng ng t, s h i, hét l n:

- “Daddy! Blue bee scares me!”

M i ng i trên bàn ti c c i m lên. Đ n n c n y, cha tôi đ n cũng h t n i, quát:

- “Thơ ng nhóc con! Con ru i xanh ch không ph i con ong đầu mà m y s !”

Th y ông n i n i gi n, nó l m lét nhìn tôi nh ng m h i ý. Tôi bèn m m c i, nháy m t, th m nh c tu ng cho nó. Thơ ng C ng hi u ý, tr v ch ng i. B t ng , nó c m chai r u đ “Song Phú” rót vào cái ly xây ch ng, hai tay kính c n dâng lên ông n i, r i x m t câu ti ng Vi t rành r t, đúng gi ng, làm cha tôi ch ng h ng:

- “Con kính dâng ông n i m t ly! Con cũng nh u v i ông n i x láng, sáng v s m! Nh u không say không tr v M !”

Cha tôi s ng s t, nghe thơ ng C ng b t nói đ c ti ng Vi t, cha m ng đ n ch y n c m t. Ng i ng a m t lên tr n nhà, c i ha h m t cách s ng khoái, r i nói:

- “Cháu n i đích tôn c a nhà h Hu nh ta, ít ra ph i nh v y m i đ c ch !”

Thò ng Cháu Nò i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy&n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

Thò ng Cò ng nó mang m&t kho pháo t M v n c, ch& d p n v&i ông n&i. Nó nói:

- “Ông h&c gi& Ph&m Qu&nh có nói r&ng: “Truy&n Ki&u còn, ti&ng Vi&t còn. Ti&ng Vi&t còn, n&c Vi&t Nam mình còn”. B&y gi&, con đ&c m&t đ&n Ki&u g&m 4 câu, có đ& ba th& ti&ng: Vi&t, Hoa và M& cho ông n&i th&ng th&c.

Cha tôi không tin, nói:

- “Đ&u, con đ&c th& cho m&i ng&i nghe coi! Con mà đ&c đ&c, mu&n đòi cái gì ông n&i cũng th&ng h&t!”

Thò ng Cò ng n&m tay n&i, nói:

- “Nh&t ngôn ký xu&t, t& mã nan truy, à ngen ông n&i!”

Cha tôi khoái chí, xoay ng&i i&i, nhìn lên bàn th& nh& khoe v&i m& tôi:

- “Bà nó &i! Thò ng cháu n&i đích tôn c&a mình nó bi&t đ&c th& Ki&u, còn x&i c& ch& Nho v&i tui n&a nè bà!”

Tôi nói v&i thò ng con:

- “Thôi, đ&c Ki&u cho ông n&i th&ng th&c coi.”

Nó t&ng h&ng l&y gi&ng, lên gân c&, đ&c:

Thơ ng Cháu N ở Đích Tôn

Tác Giả: Nguy&n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

- “Lần thu thơ y nét xuân s&n/ Hoa ghen thua th&m, liễu u h&n kém xanh/ M&t, hai nghiêng n&&c
nghiêng thành/ S&c đành đòi “dách”, tài đành h&a “two”...”

Nó s& ông n&i không hi&u, li&n gi&i thích:

- “Ti&ng Hoa “dách” là “m&t”; còn ti&ng M& “two” là “hai”. Ông n&i thua con r&i!”

Cha tôi ch& ch& có v&y, ng&&i ôm thơ ng cháu n&i l&c loài vào lòng mà hai hàng n&&c m&t chan
hòa vì vui m&ng. Cha m&ng yêu:

- “T& cha m&y! Ch&i ch& v&i ông N&i đó h&? , n&i ch&u thua r&i đó! Con mu&n n&i th&&ng cái gì
đây?”

Th&ng C&&ng bá c&, hôn lên má c&a ông n&i m&t cái ch&t, nói:

- “H&i sáng đ&n gi&, ông n&i xài x& con te tua. Bây gi&, ph&i bù l& cho con. Hôn con 10 cái đi,
ông n&i!”.

Trong lòng tràn đầy hân hoan và sung s&&ng, cha tôi hôn chùn ch&t lên hai má nó nh& hôn tôi
lúc còn bé, r&i m&i m&i ng&&i c&m đũa. Th&ng C&&ng nó ăn m&m và rau nh& điên. Nó lua luôn
m&t h&i 3 chén c&m còn khen m&m kho ngon h&t s&y, tr&&c con m&t ng&c nhiên c&a m&i ng&&i.

Sau b&a c&m đ&m b&c, cha tôi vuốt tóc th&ng C&&ng, h&i:

-“Ai đ&y con m&y câu thơ Ki&u v&y, C&&ng?”

Thầy Cháu Nội Đích Tôn

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

- “D, Ba má dạy con mấy câu thơ Kiều để võ Việt Nam để cho nội nghe chơi. Ba má còn dạy con để, võ thuật Việt và cách sống nội Việt Nam. Sau khi trở qua Mỹ, con sẽ võ thuật thăm ông bằng tiếng Quốc Ngữ để cho ông vui,” thầy Công còn khoe. “Ông chú còn dạy con võ Vovinam Việt Võ Đạo nội đó!”

Sáng mùng 1 Tết Nguyên Đán Bình Thuận. Tết cả con cháu tập hợp nội căn nhà hàng xóm, trước để làm lễ cúng gia tiên và sau đó chúc Tết cha tôi. Thầy Công và võ phạm Vovinam Việt Võ Đạo, đang thuật đại trở. Mừng tuổi ông nội xong, nó nói:

- “Tết không có lân múa. Con xin biếu đi n võ thuật cho ông nội, các ông bà, cô dì, chú bác thuật thuật.”

Nói xong, thầy Công bước ra giữa nhà, cười để chào mấy người theo nghi thức con nhà võ, rồi bắt để thi triển quy pháp, cách pháp. Cha tôi say sả nhìn thầy Công ra đòn tấn công đểch nhanh, thuật thuật gợn chực và đôi lúc nhào lộn để tránh đòn và phạm đòn vô cùng linh hoạt. Cứ biếu đi n ch m để, mấy người võ tay tán thuật thuật nh t li t. Cha tôi ôm thầy Công vào lòng, hi:

- “Con học võ để đánh lộn với t i M con, phạm không Công?”

Thầy Công l c để, đáp:

- “Con luyện võ Vovinam vì lòng kiêu hãnh và lòng t hào võ thuật n b t khu t c a dân t c Việt Nam mình, ch không phạm để đánh lộn đâu!”

Thơ ng Cháu N i Đích Tôn

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Sáu, 10 Tháng 12 Năm 2010 07:39

L i nói đó, làm cha tôi sung s ng đ n nh . Tôi y bàn tay lau nh ng gi t n c m t yêu th ng, trân quý đó nh đ nó th m vào máu th t, cu n ch y mãi trong dòng máu Vi t Nam c a tôi...